

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Ostrava - Bartovice, Za Ještěrkou 8

Za Ještěrkou 8/507, 717 00 Ostrava - Bartovice

Identifikátor zařízení: 600 144 241 IZO: 107 630 851

Zřizovatel: Město Ostrava, Městský obvod Radvanice a Bartovice,

Těšínská 281/87, 716 00 Ostrava - Radvanice

Školský úřad Ostrava, Matiční 20 729 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 20. – 21. června 2000

Čj.	144 203/00-11084
Signatura	on6at114

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská kola (dále MŠ) je dvoutřídní a zabezpečuje předškolní výchovu pro Městský obvod Ostrava Radvanice a Bartovice. Je situována do okrajové zástavby mimo centrum, kde je příznivý kontakt s přírodním prostředím, ale větší docházkové vzdálenosti pro rodiče s dětmi. MŠ je umístěna v typizovaném objektu účelově vybudovaném pro činnost MŠ, obklopena je velkou a velmi dobře udržovanou zahradou. Část budovy (bývalé jesle), která je její samostatnou součástí, není MŠ využívána, je k dispozici pro potřeby města.

Kapacita MŠ je 50 zapsaných dětí. V současné době je v docházce evidováno 43 dětí, které jsou do tříd rozmístěny podle věku (3-5, 4-6). Činnost předškolního zařízení je zajištěna kvalifikovaně, počet pedagogických zaměstnanců (3) reaguje na nižší počet zapsaných dětí, provoz budovy a školní jídelny zabezpečuje 6 zaměstnanců. Ředitelka řídí MŠ od 1.9.1999.

Program MŠ je postaven na všestranné orientaci výchovně vzdělávací činnosti s postupným prosazováním prvků osobnostně orientovaného modelu předškolní výchovy.

MŠ je rozpočtovou organizací města.

Součástí MŠ je školní jídelna (IZO: 103 980 594) zajišťující stravování pouze pro MŠ.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Kvalita vzdělávací činnosti je hodnocena na základě hospitační a kontrolní činnosti, kterou provedla Česká školní inspekce v průběhu tří dnů. Hospitovaná vzdělávací činnost je posuzována z hlediska efektivity plánování, materiálně technických, psychohygienických a personálních podmínek. Zjišťována je účinnost organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace. V dílčích sledovaných činnostech byla efektivita výchovně vzdělávací práce hodnocena velmi dobře a dobře.

Podmínky vzdělávací činnosti

Provozní podmínky MŠ (technický stav budovy, pravidelná údržba objektu) vytvářejí potřebné technické zázemí pro činnost školy, objekt je udržován v souladu s jejími provozními potřebami na základě účinné spolupráce ředitelky se zřizovatelem.

Zahrada MŠ je velmi dobře a pravidelně udržovaná, její organizační řešení je podnětné a umožňuje celoroční využití. Drobného vybavení je dostatek zejména pro hry v pískovišti, chybí hračky a pomůcky pro sezónní činnosti (v současné době pomůcky pro hry a aktivity s vodou apod.).

Třídy mají samostatné provozní zázemí, jejich prostory jsou přehledné. Vnitřní uspořádání vytváří dostatek prostoru pro pohyb dětí a organizaci stravování, nižší podnětnost je zřejmá v tematické orientaci a vybavení hracích koutů. Vybavení běžnými pomůckami, hračkami a spotřebním materiálem je převážně dobré, k dispozici je i nabídka některých současných produktů, které jsou promyšleně pořízovány s ohledem na potřebu jednotlivých tříd, nové učební pomůcky (demonstrativní obrázky, pracovní listy apod.) jsou využívány pravidelně zejména při řízených činnostech, v dostatečném množství a jejich výběr je v souladu s plánovaným programem. V MŠ se však přesto projevuje určitý nedostatek současných pomůcek pro zvyšování podnětnosti řízených a spontánních her dětí (námětové, konstruktivní, větší stavebnice), také nabídka literatury dětské i odborné je spíše průměrná.

Estetický vzhled tříd je příznivý, působí vlídně a uspořádaně. Výzdoba je převážně tvořena učitelkami bez větší účasti dětí. V celém objektu byly zaznamenány optimální hygienické podmínky a čistota prostředí.

Režim dne je při realizaci programu částečně časově uvolněný, zachovává však týdenní rozvrh řízených činností a pravidelné režimové prvky vztahující se k pobytu venku a odpočinku dětí (organizace odpočinku v době od 12,15 do 14,15 hodin v současné době neřeší uspokojivě potřeby jednotlivých dětí, neorientuje se na nabídku dalších klidových činností pro děti, které nemají potřebu spánku). Dodržovány jsou přesné intervaly ve stravování, celodenně je zaveden pitný režim.

Podmínky pro výkon pedagogické činnosti jsou hodnoceny dobře a je zřejmý pozitivní trend ke zvyšování jejich efektivity ve smyslu prosazovaných změn pedagogického stylu.

Řízené a spontánní činnosti

Pedagogický program MŠ je ve všech třídách plánován do týdenních celků, které mají tematickou orientaci na převážně tradiční témata a jsou v nich zastoupeny všechny vzdělávací oblasti jako samostatné dílčí programové celky. Východiskem plánování činnosti jsou zejména standardizované Časově tematické plány pro mateřské školy (1987) zpracované podle Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (vydané MŠ ČSR dne 23.12.1983 pod čj. 33 483/83-201), dále jsou vhodně využívány aktuální metodické materiály (převážně z vydavatelství Portál). Plány uvádějí v poměrně obecném vyjádření vzdělávací cíle a základní metodické postupy, jejichž výběr se vztahuje zejména k tematické orientaci programu a v omezené míře vyjadřují dílčí kroky k osvojení konkrétního úkolu. Plánování je pravidelné a jeho efektivita je dobrá zejména proto, že umožňuje učitelkám základní orientaci v pedagogické praxi a vede k pravidelné přípravě na práci s dětmi. Systém plánování se v průběhu letošního roku změnil, postupně dochází ke zvyšování jeho efektivity.

Pedagogický program MŠ probíhá v řízených celcích dominantně zaměřených na dílčí vzdělávací oblast. Řízené aktivity mají v rámci motivačního záměru (téma týdne) obvykle integrovanou podobu, tzn. zařazovány jsou i další výchovně vzdělávací oblasti. Tento způsob práce podporuje především tematickou vazbu na rozumovou výchovu, ale nerozvíjí systematicky aktuální úkol z dalších vzdělávacích oblastí. Dominantní po stránce organizační i vzdělávací je dopolední výchovně vzdělávací blok, který vždy zahrnuje také pohybové činnosti, pravidelně je zařazována grafomotorická průprava.

Z průběhu sledované tělovýchovné aktivity je zřejmé, že převážně mají děti osvojeny základní návyky cvičení, dobře reagují na zvolenou organizaci. Z řízené pohybové činnosti také vyplynulo, že dynamika a náročnost cvičení je vzhledem k věkové struktuře třídy spíše nižší, v některých případech i výběr cviků a metodika vedení cvičení.

Výtvarná výchova je pravidelnou součástí pedagogického programu tříd, její organizace preferuje zejména práci s menší skupinou. Ve sledovaných činnostech se projevila menší efektivita v motivaci výtvarného projevu a zaměření zejména na technické dovednosti dětí. Také návaznost na tematický plán a zážitky dětí se projevila jako neaktuální. Způsob realizace výtvarné výchovy v průběhu dopoledního vzdělávacího bloku neumožňuje dostatečný rozvoj dalších aktivit, kterých se děti účastní, zejména není věnována pozornost podněcování her a spontánních činností. Zajímavé jsou dílčí výsledky z výtvarného kroužku při MŠ, které mají zatím pouze malé uplatnění např. ve výzdobě školy.

Motivace pedagogického programu vychází z tematického zaměření týdenního plánu, který účinně rozvíjí zejména formální navození zájmu, menší pozornost je zatím věnována vnitřní individuální motivaci dětí. Při všech aktivitách jsou aktuálně uplatňovány dílčí motivační prvky,

kteří se funkčním způsobem orientují na pochopení záměrů učitelek. Hodnocení výkonů dětí bylo pozitivně laděné, zaměřuje se zejména na projevy chování dětí.

Vnitřní klima tříd je příznivé, rozvíjí pozitivní sociální vztahy. Vztah učitelek k dětem se projevuje jako partnerský, komunikační prostředí je přirozené a jeho podnětnost na běžné úrovni. Při organizaci dopoledního bloku se zatím projevuje tendence k vyšší organizovanosti.

Efektivita programu MŠ při realizaci řízených a spontánních činností je celkově hodnocena dobře, zřejmá je však postupná tendence zvyšovat atraktivitu v nabídce činností při zachování standardních metod pedagogické práce.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celková úroveň kvality vzdělávací činnosti je posuzována ve všech sledovaných kategoriích (tj. plánování a příprava, podmínky, organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace). V souhrnném vyjádření je efektivita pedagogické práce dle výše uvedených zjištění hodnocena dobře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základem plánování je dlouhodobá koncepce školy (1999), která v obecném vyjádření dokumentuje zejména změnu a zaměření pedagogického stylu, kterou ředitelka po nástupu do funkce prosazuje. Pro další úroveň je pak zpracován roční plán školy konkretizující dílčí kroky v pedagogické profilaci i řízení školy a reagující na aktuální podmínky, které vyplývají z finančních a personálních možností. Základem pedagogické práce ve třídách jsou tematické plány, jejichž obsah navazuje na změny ročních období, tematické celky jsou týdenní. Jejich zpracování je oproti minulému období praktičtější a podrobnější, základní pedagogická orientace koresponduje se záměry vyplývajícími z koncepčního plánování.

Systém plánování je přehledný a poskytuje konkrétní představu o činnosti školy. Vyjadřuje tři časové úrovně, koncepční přístup k řízení a jasnou představu ředitelky o profilaci a kvalitě předškolního zařízení. Úkoly, které jsou v plánech stanoveny, jsou reálné, dokumentují zaměření na současné pojetí předškolní výchovy v rámci standardních metod práce a jsou průběžně plněny. V celkovém hodnocení lze také ocenit osobitý a zodpovědný způsob zpracování plánů, který vede k jejich praktické účinnosti.

MŠ se zaměřuje na všestrannou orientaci výchovně vzdělávacího programu s postupným přechodem na osobnostně orientovaný model předškolní výchovy. Záměrem je také posílení kontaktů s rodinou a postupné zařazení ekologické výchovy. MŠ rozvíjí svůj program o nabídku některých pravidelných nadstandardních aktivit – výtvarný a keramický kroužek, hra na flétny, klub matek.

Koncepční plánování vyjadřuje dlouhodobou tendenci v pedagogické činnosti a aktualizuje zaměření MŠ v souladu s konkrétními podmínkami. Sledovaná oblast je hodnocena jako vynikající.

Organizování

Organizace MŠ je v organizačním řádu (příloha ročního plánu) vymezena jednoznačnými pravidly a vytváří přehledné podmínky pro děti i zaměstnance. Nástup ředitelky do funkce neznamenal pro MŠ v prvním školním roce zásadní organizační změny, dílčí změny (zejména v

systému pedagogického řízení, plánování, kontrolní činnosti, spolupráci s rodiči apod.) kolektiv přijímá vstřícně. Za převážně nevyhovující lze označit vnitřní řád školy, který stanovuje podmínky zejména pro rodiče a jeho znění není v současných podmínkách aktuální a úplné.

Výchovně vzdělávací proces probíhá podle stanoveného režimu dne, na který navazuje funkční rozvrh přímé výchovné práce učitelek zohledňující organizaci tříd i začlenění pravidelných nadstandardních aktivit.

Organizační vazba na zřizovatele je funkční zejména při zajišťování potřeb provozu školy (opravy, údržba apod.) a vzájemné kontakty hodnotí ředitelka jako vstřícné. Z rozhovoru s ředitelkou je však vyplynula malá informovanost o rozpočtu školy a rozpočtových pravidlech. Uvedená skutečnost snižuje předpoklad koncepčního přístupu k čerpání rozpočtu školy a nevytváří jasnou představu o finančních možnostech. Současná organizace výběru školného (150,- Kč/měs.), kterou zajišťuje MŠ v době svého provozu je nevyhovující, neboť zasahuje do výkonu přímé výchovné práce učitelek.

Vnitřní informační systém je postaven na každodenním úzkém kontaktu ředitelky školy se všemi zaměstnanci a na účinné struktuře pedagogických a provozních porad. Učitelky získávají včas všechny potřebné informace. Průběžné individuální konzultace mezi učitelkami a ředitelkou vytvářejí podmínky pro osvojování a uplatňování koncepce školy a sjednocování názoru na styl pedagogické práce.

V kontaktu s rodičovskou veřejností dochází k významným změnám, které vedou k větší otevřenosti MŠ a prohlubování vzájemné důvěry. Zlepšila se kvalita forem spolupráce (klub matek, společné aktivity s rodiči), zatím nižší efektivita je zřejmá ve způsobu prezentace programu tříd a informovanosti o individuálních projevech a výsledcích dětí ve všech výchovně vzdělávacích oblastech. Zkvalitnila se také prezentace MŠ a její programové nabídky v rámci městského obvodu.

Celková dokumentace školy i tříd je vedena řádně a přehledně, nebyly zjištěny nedostatky.

Organizace MŠ je funkční a přehledná, ke změnám vyplývajícím z personální změny v řídicí funkci dochází postupně a jsou pozitivně přijímány kolektivem. Prosazována je větší otevřenost vůči rodičům i veřejnosti a přirozená uvolněnost v režimu dne. Sledovaná oblast je hodnocena velmi dobře.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka MŠ se začlenila do stabilního kolektivu bez potíží. Nedirektivním stylem řízení a pozitivním přístupem k zaměstnancům jej vede k akceptování svých záměrů v rozvoji školy. Pedagogickou práci zajišťují 3 učitelky, které mají odbornou kvalifikaci pro práci s dětmi předškolního věku a jejich počet i pracovní doba je vyhovující při současném organizačním uspořádání provozu a počtu zapsaných dětí. Interpersonální vztahy celého kolektivu jsou hodnoceny jako příznivé a vstřícné k zájmům školy. Zaměstnanci mají vymezeny své kompetence, byli seznámeni s pravidly personálního řízení. Vnitřní diskusí je motivován přístup k výkonu pedagogické práce, akcentována je aktivita učitelek nejen v běžné práci s dětmi, ale také iniciativní vztah k vnějším aktivitám MŠ a ztotožnění se zvoleným pedagogickým stylem, který vychází koncepce školy.

Organizační a materiální podmínky pro zapojení učitelek do dalšího vzdělávání jsou v MŠ velmi dobré. Orientují se na praktické využívání knihovny MŠ a zapojují se dle možností do systému odborných seminářů. V rámci pedagogických porad je pak řešen systém přenosu odborných informací na všechny učitelky.

Finanční motivace je vyjádřena mírně diferencovaným přístupem k poskytování nadtarifních složek platu u jednotlivých zaměstnanců podle stanovených hodnotících kritérií. Základem je výše osobního příplatku, funkce jednorázové finanční odměny za pracovní výkon je vzhledem k možnostem rozpočtu nevýrazná.

Personální řízení vytváří v MŠ pozitivní pracovní klima, které motivuje k pracovní aktivitě a upevňuje interpersonální vztahy. Sledovaná oblast je hodnocena velmi dobře.

Kontrolní mechanismy

V systému kontroly je rozlišena každodenní vnitřní kontrola provozních a hospodářských činností a dodržování výchovně vzdělávacích stereotypů, které vyplývají z požadavků řízení. Dále pak kontrola efektivity pedagogické práce ve formě pravidelné hospitační činnosti a hodnotící části pedagogických porad.

Kontrolní činnost zaměřená na pedagogickou práci je písemně dokladována, ze zápisů a sledované efektivity prováděných rozborů hospitací vyplývá dostatečná metodická účinnost ve vztahu k jednotlivým učitelkám. Kontrolní zjištění jsou formulována převážně výstižně a kriticky, postihují spíše dílčí prvky v pedagogické práci a nezabývají se vazbou na efektivitu plánování a přípravy.

Kontrolní činnost plní zpětnovazební funkci ve vztahu k provozu a organizaci školy, je účinná zejména ve formulaci dílčích zjištění v pedagogické praxi. Kontrolní systém je hodnocen velmi dobře.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedeného posouzení sledovaných oblastí byla zjištěna velmi dobrá úroveň řídicí práce se zodpovědným přístupem ke koncepčnímu zajištění výchovně vzdělávacího programu a účinným personálním řízením. Nástup ředitelky do funkce pozitivně ovlivnil organizaci školy i její pedagogické zaměření.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení předškolního zařízení do sítě škol čj. 20/02/99-29
- koncepce rozvoje mateřské školy (1999)
- roční plán školy (1999/2000), tematické plány tříd
- vnitřní a organizační řád školy
- personální a hospodářská dokumentace
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- hospitační záznamy
- evidence dětí, přehled docházky dětí do MŠ, dokumentace o přijímání dětí
- přehledy výchovné práce
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky apod.)

ZÁVĚR

- Nástupem ředitelky do funkce 1.9.1999 byl pozitivně ovlivněn další rozvoj MŠ a kvalita interpersonálních a pracovních vztahů.
- Řízení MŠ se opírá se o jasný koncepční záměr, který navozuje pozitivní změnu pedagogického stylu a užší sepětí MŠ s rodičovskou veřejností a zřizovatelem.
- Metody a organizace pedagogické práce jsou převážně tradiční s postupnou dílčí inovací dle aktuálních metodických materiálů.
- MŠ je aktivní v nabídce nadstandardních činností, kterými podporují profilaci školy a obohacují pravidelný pedagogický program.
- Ve vztahu k rodičovské veřejnosti MŠ zvyšuje svou otevřenost a usiluje o efektivní vztahy se zřizovatelem.

Negativa:

- ❑ Pro účinný koncepční rozvoj MŠ není příznivá malá informovanost ředitelky o rozpočtu školy a pravidlech jeho čerpání.
- ❑ V organizaci odpočinku dětí v době od 12,15 do 14,15 není uspokojivě vyřešena individuální potřeba spánku jednotlivých dětí.
- ❑ MŠ nemá účinně vyřešen systém informovanosti rodičů o aktuálním programu tříd a individuální poradenskou aktivitu.
- ❑ Současná organizace výběru školného (150,- Kč/měs.), kterou zajišťuje MŠ v době svého provozu je nevyhovující, neboť zasahuje do výkonu přímé výchovné práce učitelek.

Sledovaná MŠ je na základě všech inspekčních zjištění hodnocena jako velmi dobré předškolní zařízení, které zabezpečuje kvalitní předškolní výchovu. Současné řízení školy dává předpoklad pro pozitivní rozvoj její činnosti.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou dle dílčích zjištění čerpány účelně vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelu jejich poskytnutí.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jarmila Španihelová Mgr.

Jarmila Španihelová Mgr. v.r.

V Novém Jičíně dne 10. července 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. července 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Táňa Krumniklová

Táňa Krumniklová v.r.

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Ostrava Matiční 20, 729 00 Ostrava	2000-07-31	144 212/00-11084
Zřizovatel Město Ostrava, Městský obvod Radvanice a Bartovice Těšínská 281/87, 716 00 Ostrava	2000-07-31	144 211/00-11084

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-------	-----------------------------	------

	Připomínky nebyly vzneseny.
--	-----------------------------